

عنوان مقاله:

ژوپی سانس و ارباب دال های برنامه ریزی: چارچوب نوین تحلیل عرصه نمادین برنامه ریزی

محل انتشار:

فصلنامه توسعه پایدار محیط جغرافیایی، دوره 3، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسنده:

بهزاد ملک پور - استادیار، گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

میل، بعد اصلی برنامه‌ریزی فضایی است و از سوی ارباب‌دال‌های مسلط بر این عرصه، جهت‌دهی می‌شود. این دو گزاره، مایه مقاله-پیش‌رو را شکل می‌دهد که قصد آن افکندن پرتوی بر جایگاه میل در برنامه‌ریزی و کاوش در گسست نوآورانه برنامه‌ریزی پسا اثبات‌گرا از برنامه‌ریزی علمی و ابزاری به‌واسطه‌ی طرح مفاهیمی نوین است. نظریه برنامه‌ریزی علمی و اثبات‌گرا که تمرکز خود را چگونگی ساخت محیط مصنوع و سازوکارهای تصمیم‌سازی فنی معطوف کرده است، در خلا آگاهی نسبت به سازوکارهای میل و ناخودآگاه، در برخی موارد از تبیین چرایی بروز برخی رفتارها و کنش‌های متناقض در عرصه برنامه‌ریزی ناتوان بوده و تداوم آن بر ژرف‌تر شدن بحران آگاهی نسبت به تحولات برنامه‌ریزی، افزوده است. به منظور پاسخگویی به این کاستی، تامل در شرح لکان از «ماهیت و حقیقت» میل و سوژه، محور اصلی پژوهش خواهد بود. اندیشه لکان، مکان تدوین آگاهی و درک ناخودآگاه به عنوان جایگاه میل است و مختصات عرصه نمادین برنامه‌ریزی و سازوکار شکل‌گیری ایده‌ئولوژی و گفتمان مسلط بر این عرصه را ترسیم می‌کند و ادعای ارائه نوعی از برنامه‌ریزی کارآمدتر ندارد و تنها منطری است برای بررسی انتقادی واقعیت برنامه‌ریزی. دستاورد مقاله، چارچوبی تحلیلی است که ضمن به‌کارگیری مفاهیم اندیشه لکان (با تاکید ویژه بر مفهوم میل و ژوپی‌سانس) برای تبیین رخدادها و رفتارهای کنش‌گران عرصه تصمیم‌سازی، از نظام بسته-برنامه‌ریزی علمی درمی‌گذرد و نشان دهنده نابسندگی بودن برخی از اصول جزمی آن خواهد بود.

کلمات کلیدی:

برنامه ریزی، لکان، میل، ژوپی سانس، ارباب دال برنامه ریزی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1311232>

